

Komentář k základním výsledkům SLDB 2021 v hl. m. Praze

Výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2021 jsou opět zpracovány především podle místa obvyklého pobytu sčítaných osob. Údaje tak jsou srovnatelné se sčítáním v roce 2011, ale možnosti srovnávání s předchozími sčítáními jsou omezené.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost, a kde je členem konkrétní domácnosti. Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlícího obyvatelstva České republiky je rozhodující kritérium délky pobytu nejméně 12 měsíců, příp. úmysl dlouhodobého pobytu.

Výsledky sčítání 1961 až 2001 byly zpracovány podle **místa registrovaného pobytu (resp. v tehdejší terminologii podle místa trvalého pobytu)**, tedy podle pobytu úředně hlášeného, a to bez ohledu na to, kde občan skutečně bydlel nebo kde byl sečten.

Obyvatelstvo

K rozhodnému okamžiku Sčítání lidu, domů a bytů 2021 mělo v hl. m. Praze **obvyklý pobyt 1 301 432 osob**. Z toho je 90,8 % obyvatel, kteří mají i trvalé bydliště či registrovaný pobyt v hlavním městě. Podle obvyklého pobytu žije v Praze o 120 tisíc osob více, než zde bylo přihláшено k trvalému nebo dlouhodobému pobytu. V členění podle obvyklého pobytu je hl. m. Praha krajem s druhým nejvyšším počtem obyvatel po Středočeském kraji. Z hlediska rozložení obyvatel podle pohlaví je v Praze mezi obvykle bydlícími zvýšené zastoupení žen. Mužů je 48,7 % a žen je 51,3 %. To zároveň představuje nejvyšší podíl žen mezi všemi kraji v ČR.

Podíl osob, které v Praze bydlí a také se zde narodily, je 53,7 %, což je vyšší zastoupení než udává celorepublikový průměr (50,4 %). Ve třech krajích ČR (Kraj Vysočina, Moravskoslezský a Zlínský kraj) je tento tzv. podíl rodáků vyšší, než v Praze.

Zastoupení cizinců bylo v Praze tradičně vyšší než v České republice i než v ostatních jednotlivých krajích ČR. **Mezi obvykle bydlícími v hl. m. Praze k datu SLDB 2021 bylo 13,9 % cizinců**, zatímco v celé ČR to bylo 4,7 % cizinců. Druhým krajem s jejich nejvyšším zastoupením byl kraj Plzeňský s 5,7 % a třetí Karlovarský s 5,5 %. Podle státního občanství jsou v Praze mezi obvykle bydlícími nejpočetněji zastoupeni občané Ukrajiny (54 408 osob) a je jich i více než občanů Slovenska, kterých v Praze obvykle bydlí 24 239. Třetí nejpočetnější skupinou jsou občané Ruské federace (23 021 osob) a čtvrtou občané Vietnamu (12 685 osob). Ukrajinci v Praze k 31. 12. 2021 představovali 4,2 % z obvykle bydlících obyvatel, občané Slovenska 1,9 %, občané Ruské federace 1,8 % a občané Vietnamu 1,0 %. U necelého 1 % obyvatel nebylo zjištěno státní občanství.

Věkovou skladbu pražské populace charakterizuje relativně vysoké zastoupení obyvatel v produktivním věku. V tom se jednoznačně odráží skutečnost, že Praha je cílem velkého počtu migrujících obyvatel, u nichž převládají důvody stěhování spojené s pracovním uplatněním. Podle obvyklého bydliště je tento aspekt ještě mírně zesílen. Obvykle bydlících dětí do 15 let bylo v Praze 199 369 (15,3 %), seniorů ve věku 65 let a starších bylo 238 977 (18,4 %) a osob v produktivním věku (15 – 64 let) bylo 863 086 (66,3 %). Počet obvykle bydlících obyvatel v produktivním věku je nejvyšší ze všech krajů ČR a logicky také větší než průměr ČR, který byl 63,5 %. V Praze obvykle bydlí více seniorů než dětí, na 100 obvykle bydlících seniorů ve věku 65+, připadá 83 dětí ve věku do 15 let.

Jak u mužů, tak u žen je v Praze podle obvyklého bydliště nejvíce osob svobodných. Svobodní muži převládali nad ostatními kategoriemi rodinného stavu ve všech krajích ČR, svobodných žen bylo nejvíce ve čtyřech krajích včetně Prahy. **Svobodných mužů v Praze žije 51,9 %, svobodných žen je 43,6 %**. Mezi svobodné patří také ti, kteří žijí ve faktickém manželství, ale jejich svazek není formálně zpečetěn. Druhou nejpočetnější kategorií jsou jak u mužů, tak u žen osoby žijící v manželství, ženatých mužů bylo v Praze 35,2 % a vdaných žen 33,1 %. V obou případech je zastoupení těchto osob nižší, než v celé ČR, kde bylo ženatých mužů 38,7 % a vdaných žen 37,4 %. Pokud jde o rozvedené muže, ti mají v Praze nižší zastoupení než v ČR celkem (9,6

% oproti 10,5 %), naproti tomu podíl rozvedených žen celorepublikovou hodnotu převyšuje (13,4 % oproti 12,9). Ovdovělí muži i ovdovělé ženy mají v Praze nižší zastoupení než v populaci žijící v celé ČR. Ovdovělí muži tvoří 1,9 % mužů bydlících v Praze, ovdovělé ženy tvoří 8,7 % pražských žen. Složení obyvatel obvykle bydlících v Praze podle rodinného stavu a věku také koresponduje s tím, že život v hlavním městě volí lidé hlavně z důvodů pracovního uplatnění. Rodinný život se závislými dětmi je stále častěji situován mimo velká města. Stejně tak se z Prahy častěji stěhují lidé v důchodovém věku.

Data získaná při sčítání, týkající se lidí ve věku nad 15 let, jsou jednou z mála cest, jak lze vyhodnotit vzdělanostní úroveň populace. U obyvatelstva Prahy je tradičně ve srovnání s celorepublikovým průměrem úroveň vzdělání vyšší a je i nejvyšší ze všech krajů. **Vysokoškoláků bylo také nejvíce mezi obvykle bydlícími v Praze, jenž otázku na úroveň vzdělání vyplnili, a to 35,9 %.** V celé ČR tvořili 18,7 %. Obyvatel se středním vzděláním s maturitou žilo v Praze 34,9 %. Zde už tak výrazný rozdíl oproti celé ČR nebyl, lidé s tímto stupněm vzdělání tvořili 32,8 %. Lidí se středním vzděláním s vyučením či lidí jen se základním vzděláním bylo v Praze výrazně méně než v celé ČR i než ve všech ostatních krajích. Střední vzdělání s vyučením mělo v Praze 18,1 % obyvatel, zatímco v celé ČR 32,9 %, základní vzdělání bylo zastoupeno 8,3 % v Praze a 13,3 % v celé ČR. Osob, kteří na otázku vzdělání neodpověděli, bylo v Praze 6,1 %, jen o 0,3 procentních bodů více než v celé ČR.

V Praze bylo 1,30 milionu obvykle bydlících obyvatel, z toho **766,5 tisíc osob (58,9 %) patřilo mezi pracovní sílu.** Osob mimo pracovní sílu bylo v Praze 512,7 tisíc, což představovalo 39,4 % z celkového počtu obyvatel Prahy. Mezi pracovní sílu jsou zahrnuty osoby, které byly v rozhodný okamžik sčítání zaměstnané nebo nezaměstnané. Mezi osoby mimo pracovní sílu byli zahrnuti ti, kteří v rozhodný okamžik sčítání nebyly zaměstnané ani nesplňují podmínky pro zařazení mezi nezaměstnané. Patří mezi ně typicky nepracující důchodci, nebo žáci a studenti. U 1,7 % (22,2 tisíc) obyvatel nebyla zjištěna jejich ekonomická aktivita.

V populaci Prahy bylo celkem 733,8 tisíc zaměstnaných osob. Většinu tvořili muži (52,8 %). Mezi zaměstnané se počítají také pracující důchodci, pracující žáci a studenti nebo osoby na mateřské dovolené. Pracujících důchodců bylo v roce 2021 celkem 76,7 tisíc osob, pracujících žáků a studentů 49,7 tisíc osob. Osob na mateřské dovolené bylo pouze 0,8 % všech zaměstnaných. V Praze byl podíl pracujících žáků a studentů (6,8 % zaměstnaných) nejvyšší mezi kraji, pracující důchodci se podíleli v Praze pouze 10,4 % na počtu zaměstnaných (nejvíce jich bylo v Královéhradeckém (11,9 %) a Ústeckém kraji (11,8 %).

Další velkou skupinou byly nepracující důchodci či důchodkyně (209,3 tisíc osob) a žáci, studenti a učni (167,6 tisíc osob). Mezi nepracujícími důchodci převládaly ženy (62,6 %). Děti předškolního věku, osob v domácnosti a ostatních závislých osob bylo celkem 108,2 tisíc. Nezaměstnaných bylo v Praze 32,6 tisíc osob, osob na rodičovské „dovolené“ bylo celkem 23,9 tisíc (z toho bylo 99,1 % žen).

Většinu zaměstnaných tvořili v Praze zaměstnanci. Představovali 78 % všech zaměstnaných, u kterých bylo zjištěno postavení v zaměstnání. Praha tak dosáhla nejnižšího podílu zaměstnanců mezi zaměstnanými. Naopak zde byl **nejvyšší podíl osob pracujících na vlastní účet** (podnikatelů živnostníků, kteří neměli žádné zaměstnance). Bylo jich 20,7 %. Kraj s druhým nejvyšším zastoupením osob pracujících na vlastní účet (16,1 %), byl kraj Středočeský.

V Praze byl nejvyšší podíl zaměstnání, které vyžadují vyšší kvalifikaci: specialisté představovali 34,8 % zaměstnaných bydlících v Praze, u kterých bylo zjištěno, jaké mají zaměstnání. Technických a odborných pracovníků bylo 20,7 % zaměstnaných. Osob pracujících ve službách a prodeji bylo v Praze 12,9 %. Další významnou skupinou byli úředníci (9,2 %) a zákonodárci a řídicí pracovníci (7,6 % zaměstnaných bydlících v kraji). Ostatní skupiny zaměstnaných tvořily pouze 14,9 % zaměstnaných bydlících v kraji. Ze zaměstnaných bydlících v Praze, u kterých bylo zjištěno, ve kterém odvětví pracují (celkem jich bylo 725,9 tisíc), bylo nejvíce těch, pracujících ve velkoobchodě, maloobchodě a opravách motorových vozidel (86,9 tisíc osob), profesních, vědeckých a technických činnostech (83,6 tisíc) a informačních a komunikačních činnostech (73,2 tisíc osob). V těchto odvětvích je zaměstnáno 33,6 % osob bydlících v Praze (v ČR pouze 20,5 %). Dalšími významnými

odvětvími z hlediska zaměstnanosti byl pak průmysl (71,8 tisíc), zdravotní a sociální péče (54,2 tisíc) a vzdělávání (51,2 tisíc). Tato tři odvětví tvoří 24,4 % zaměstnanosti v Praze (v ČR 42,2 %, přičemž průmysl měl v ČR výrazný podíl).

Pokud jde o národnostní rozdělení, je pro výsledky SLDB 2021 charakteristické, že výrazná část lidí na tuto dobrovolnou otázku nezodpověděla. V rámci České republiky tento dotaz nevyplnilo 31,6 % obyvatel. V Praze byl podíl těch, kteří svou národnost neuvodili, o něco nižší (28,4 %). Byl to zároveň druhý nejnižší podíl mezi všemi kraji, nižší byl jen v Jihomoravském kraji, kde odpověď neuvodilo 28,3 % obyvatel. Vyhodnotíme-li strukturu národností u skupiny osob, které tuto otázku zodpověděly, a které uvedly buď jednu národnost, nebo dvě národnosti, vidíme, že **se v Praze hlásí 86,2 % obyvatel k české národnosti.** Druhou nejsilněji zastoupenou národností je v Praze národnost ukrajinská, tu uvedlo 3,6 % osob. Obdobně frekventovaná je i národnost slovenská, kterou uvedlo 3,4 % osob. K ukrajinské národnosti se přihlásilo celkem 33 099 osob a ke slovenské 31 987, v obou případech to bylo nejvíce ze všech krajů ČR. K ruské národnosti se přihlásilo 19 873 osob, což byl 2,1% podíl všech, co národnost uvedli. V Praze žila nadpoloviční většina všech občanů hlásících se k ruské národnosti v ČR, konkrétně 57,6 %. K moravské národnosti se přihlásilo 7 651 osob, tedy 0,8 %. Bylo to nejvíce ze všech krajů na území Čech, ale podstatně méně než v jakémkoliv moravském kraji.

Rovněž výsledky týkající se struktury obyvatelstva **podle náboženské víry** byly ovlivněny vysokou mírou nevyplnění této otázky. Při sčítání 2021 totiž 30,1 % obyvatel ČR ponechalo otázku na svou náboženskou víru bez odpovědi. Bylo to však podstatně méně než při SLDB 2011 (44,7 %). V Praze na tuto otázku nedalo odpověď 28,3 % osob. Dále uvádíme podíly těch, kteří na tuto otázku odpověděli. Z těchto osob celkem 69,2 % Pražanů deklarovalo, že je bez náboženské víry. Možnost, že je někdo věřící, ale nehlásí se k žádné církvi, uvedlo v Praze 14,6 % osob. Věřících hlásících se k nějaké církvi, bylo v Praze 16,2 %, z toho nejvíce se hlásilo k církvi římskokatolické a to 5,9 %. To bylo méně než v celé ČR, kde se k této církvi hlásilo 10,1 % obyvatel. K církvi husitské se přihlásilo 0,4 % a evangelické 0,6 %, v obou případech to bylo nepatrně více, než v celé ČR, kde se k těmto církvím hlásilo 0,3 % potažmo 0,4 % osob, které na tuto otázku odpověděly.

Domy

Na základě SLDB 2021 bylo v hl. m. Praze **sečteno k 26. 3. 2021 celkem 106 154 domů**, v celé České republice 2 317 276 domů. Do tohoto počtu jsou zahrnuty všechny domy určené k bydlení – tzn. nejen rodinné a bytové domy, ale i provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) a různá zařízení určená k bydlení (domovy mládeže, dětské domovy, ústavy sociální péče, domovy důchodců, kláštery, azylová zařízení pro cizince, ubytovny apod.). V porovnání s rokem 2011 se domovní fond v Praze rozrostl o 6 205 domů (6,2 %). Z celkového množství domů bylo v české metropoli k 26. 3. 2021 obvykle obydleno (alespoň jedna osoba zde měla obvyklý pobyt) 98 217 domů (tj. 92,5 %). Obydlenost domů je v Praze nejvyšší ze všech krajů, a o 8,2 p. b. převyšuje průměr ČR.

Za celou ČR 89,1 % všech domů tvoří domy rodinné, které převažují ve všech krajích včetně hlavního města, i když zde je jejich podíl ze všech krajů nejnižší (64,4 %). Skupina obydlených domů je v Praze tvořena rodinnými domy z 62,3 %, bytových domů je 35 % a 2,7 % jsou ostatní budovy. Podle období výstavby nebo rekonstrukce **vznikla čtvrtina pražských obydlených domů v rozmezí let 1920-1945.** Další 13,7 % obydlených domů v Praze vzniklo v letech 2001-2010, 12,9 % v období 1946-1970 a necelá desetina před rokem 1920. Podíl domů postavených v posledních deseti letech je v Praze (8,5 %) v mezikrajském srovnání druhý nejnižší v republice.

Vzhledem k převaze rodinných domů v celkové struktuře obydlených domů tvoří v ČR největší skupinu obydlených domů domy pouze s jedním bytem (66,7 %). Nejvíce jsou zastoupeny i v Praze, ale jejich podíl je v porovnání s ostatními kraji výrazně nižší (40,8 %). Naopak v souladu s vysokým podílem bytových domů má Praha ze všech krajů nejvyšší podíl domů s deseti a více byty (25 %), v celé ČR je takových domů jen 5,3 %. Bytové domy v ČR mají nejčastěji 5-9 bytů (36,6 %). **V Praze se vyskytují ponejvíce bytové domy s 10-19 byty (38,4 %)**, druhý nejvyšší podíl mají bytové domy s 20-49 byty (29,5 %). Největších bytových domů s 50 a více byty má Praha 3 %.

Naprostá většina obydlených domů v ČR je ve vlastnictví fyzických osob (87,9 %). Fyzické osoby jako vlastníci převažují ve všech krajích včetně Prahy. V Praze dosahuje podíl těchto domů na 67,9 %, což je v porovnání krajů nejnižší hodnota. Výrazně nadprůměrný je v hlavním městě (21,9 %) v porovnání s ČR (7,4 %) podíl domů ve společném spoluvlastnictví vlastníků bytů. Vyšší je v Praze oproti celorepublikovému průměru (0,7 %) i podíl domů ve vlastnictví bytových družstev (3 %). U rodinných domů kolísá podíl domů ve vlastnictví fyzických osob v jednotlivých krajích mezi 95,5 % (Praha) a 98,3 % (Zlínský kraj) a ostatní formy vlastnictví jsou zanedbatelné. V kategorii spoluvlastnictví vlastníků bytů leží Praha s 60,2 % pod celorepublikovým průměrem (63,5 %). Více než pětina bytových domů se v Praze nalézá ve vlastnictví fyzických osob. Praha patří ke krajům s nadprůměrným množstvím bytových domů patřících bytovým družstvům (8,3 %), naopak již pouze 1,3 % domů v hlavním městě jsou ve vlastnictví státu nebo obce (celorepublikový průměr 7,6 %).

Nejčastěji použitým materiálem pro nosné zdi obydlených domů jsou v Praze kámen, cihly a tvárnice, čímž se hlavní město nijak neliší od ostatních krajů. V Praze byly tyto materiály použity pro 77,4 % obydlených domů, 11 % domů je postaveno ze stěnových panelů. Praha má v absolutních číslech v porovnání krajů druhý nejvyšší počet domů postavených ze stěnových panelů (10,8 tis.). Nejvíce pražských obydlených domů má dvě nadzemní podlaží (42,5 %), v rovnováze jsou pak podíly domů se třemi nadzemními podlažími (13 %) a domů jednopodlažních (12,6 %). Dvoupodlažních rodinných domů je v Praze 65 %. U bytových domů převládají stavby se čtyřmi (20,9 %) a pěti (20,7 %) nadzemními podlažími.

Z hlediska technické vybavenosti má **87,8 % pražských domů zaveden do domu plyn a 98,6 % má v domě vodovod.** Míra plynofikace za Českou republiku jako celek je podstatně nižší, plyn je zaveden do 65,5 % domů. V připojení domů na vodovod se jednotlivé kraje příliš neliší, pohybuje se mezi 97,1 % a 98,6 %. V Praze je 17,4 % obydlených domů vybaveno výtahem, z bytových domů je to bezmála polovina (47,8 %). Na kanalizační síť je připojeno 91 % obydlených domů v hl. městě, celorepublikový průměr činí pouze 61,7 %. Ústřední dálkové nebo ústřední domovní topení využívá 71,2 % obydlených domů v Praze. Ústřední dálkové topení je v hlavním městě vzhledem k charakteru výstavby rozšířeno podstatně více (15,1 %) než v ČR jako celku (5,5 %).

Byty

K rozhodnému okamžiku sčítání bylo **v Praze sečteno celkem 721 332 bytů.** Praha má v porovnání krajů nejvyšší počet bytů v republice, který tvoří 13,5 % z bytového fondu v ČR. Z celkového počtu bytů jich je v Praze 627 705 obydlených. Praha se s 87 % obydlených bytů řadí mezi tři kraje s nejvyšší obydleností bytů. Neobydlený byt je byt, ve kterém nemá žádná osoba obvyklý pobyt. Nemusí jít o byt prázdný.

Z hlediska druhu domu v Praze jednoznačně převažují obydlené byty v bytových domech (86,4 %), obydlených bytů v rodinných domech je pouze 12,6 %, zbývající 1 % tvoří byty v ostatních budovách. I celorepublikově je obydlených bytů v bytových domech nadpoloviční většina (54,3 %), ale tento podíl je výrazně nižší než v Praze. Bezpečná třetina pražských obydlených bytů pochází z období do roku 1945 (30,6 %), 42,4 % bytů je z let 1946 až 1990 a přibližně čtvrtina (25,8 %) jich byla postavena nebo zrekonstruována v roce 1991 a později. V porevolučním období vzniklo v Praze nejvíce bytů v letech 2001-2010 (11,1 % z celkového množství obydlených bytů), v ostatních krajích byl vývoj obdobný.

U přibližně poloviny obydlených bytů v Praze byly použity jako materiál nosných zdí domu kámen, cihly a tvárnice (v ČR 62,4 %). Využití stěnových panelů má v Praze u obydlených bytů podíl 34,6 %, v ČR 28,1 %. Výrazně více než v ostatních krajích byly v Praze pro nosné zdi využity tzv. ostatní materiály a kombinace (11,8 %).

Pražské byty patří v porovnání s ostatními kraji k těm menším, bydlí v nich ale v průměru i méně osob. V České republice (26,5 %) i **v Praze (29,4 %) mají nejvyšší podíl byty s celkovou plochou 60-79,9 m².** Praha má v porovnání s ostatními kraji nejvyšší podíl malých bytů s celkovou plochou do 39,9 m² (9,8 %) i bytů s celkovou plochou 40-59,9 m² (26,1 %) a naopak nejnižší podíl velkých bytů s celkovou plochou 100 m² a více, kterých má pouze 12,7 % (celorepublikový průměr je 27,3 %). Průměrný počet obytných místností (zahrnuje místnosti s plochou 4 m² a více) včetně kuchyně činí v Praze 3,2 místnosti, což je hodnota

pod celorepublikovým průměrem (3,9 místnosti). Čtvrtina bytů v Praze (25,9 %) má k dispozici tři obytné místnosti včetně kuchyně, následují byty se čtyřmi obytnými místnostmi (23,6 %). Pouze jednu obytnou místnost má v Praze 7,4 % bytů, celorepublikový průměr dosahuje na 3,3 %. Naopak 5 a více obytných místností má v Praze pouze 12,1 % bytů, zatímco v ČR jako celku 27 %. Průměrný počet osob na byt jsou v Praze 2 osoby, což je nejméně ze všech krajů. Rozdíly mezi kraji ale nejsou velké. Převažují byty, ve kterých žije pouze jedna osoba, následují byty obydlené dvěma osobami. Nejvyšší podíl obydlených bytů pouze s jednou osobou má Praha (43,9 %), podíly bytů s vyššími počty bydlících osob jsou naopak v hlavním městě v mezikrajském porovnání nejnižší (jen v 0,7 % bytů bydlí 6 a více osob).

Z hlediska právního důvodu užívání bytu jsou v Praze podobným procentem zastoupeny **byty v osobním vlastnictví (34,9 %) a byty nájemní/pronajaté (32 %)**. Nejvyšší podíl mají v Praze byty, které jsou umístěny v domech ve spoluvlastnictví vlastníků bytů (61,3 %), následují byty v domech ve vlastnictví fyzických osob (22,9 %). Při hodnocení České republiky jako celku je skupina bytů v domech fyzických osob nejrozšířenější (47,9 %). Technická vybavenost pražských obydlených bytů je ve většině parametrů nad průměrem České republiky, výjimkou je vybavení bytů vodovodem, kde je hlavní město mírně pod průměrem.

Obydlených bytů s připojením na plyn je v Praze 72,8 %, celorepubliková hodnota dosahuje na 68,6 %. Až na výjimky se jedná o plyn z veřejné sítě. Vodovod v bytě má zavedeno 91,3 % obydlených pražských bytů. V tomto ukazateli je Praha lehce pod celorepublikovým průměrem (92,4 %). Více než 99 % vody je v Praze dodáváno z veřejné sítě. Pripojku na kanalizační síť má v Praze 96,8 % obydlených bytů ve srovnání se 79 % v ČR. Výtahem je v Praze vybaveno 60,2 % obydlených bytů, v ČR pouze 28,7 %. Pokud se omezíme pouze na obydlené byty v bytových domech, je vybavenost bytů výtahem v hlavním městě s 69,2 % stále silně nad průměrem za ČR (51,8 % má výtah). Nějakou formu ústředního vytápění využívá v Praze 84,5 % bytů, podobně jako v ČR (85,1 %). V Praze jde mnohem častěji o ústřední dálkové vytápění. Relativně vysoké zastoupení mají v Praze lokální topidla (většinou WAW), která využívá 9,5 % obydlených bytů, což je druhá nejvyšší hodnota mezi kraji.

Hlavní zdroj energie v hlavním městě, který uvedla téměř polovina bytů, je z kotelny mimo dům (48,4 %), v České republice tento způsob využívá přibližně třetina bytů. Druhým významným zdrojem je v Praze (32,8 %) i v ČR (34,3 %) zemní plyn. Elektřinu jako hlavní zdroj energie pro vytápění domácnosti používá 8,2 % pražských obydlených bytů, podobně je tomu i v ČR (8,7 %). Tradiční zdroje používané k vytápění (dřevo, brikety, uhlí a koks) se v Praze (0,4 %) již téměř nevyužívají, ale v ČR jako celku ještě mají své místo (13,4 %).

Domácnosti

V Praze bylo v roce 2021 **celkem 658 001 hospodařících domácností**, ve kterých bylo celkem 1,28 milionu členů. Jednu hospodařící domácnost tak v průměru tvořilo 1,95 členů, což bylo nejméně mezi kraji. Celkově je v Praze 308,3 tisíc domácností s jedním členem, tedy domácností jednotlivců (46,9 % z celkového počtu domácností). Domácností se dvěma členy je 183,9 tisíc (27,9 %). Domácností se 3 až 4 členy je v Praze 147,9 tisíc (22,5 %) a domácností s pěti a více členy je v Praze zanedbatelný počet (17,9 tisíc, tj. 2,7 %). V Praze se tak častěji než v ostatních krajích vyskytují domácnosti jednotlivců (v krajích je to od 33,5 % na Vysočině po 43,7 % v Karlovarském kraji), přičemž tyto domácnosti zahrnují jak mladé svobodné lidi bydlící samostatně, tak například rozvedené muže nebo ženy či ovdovělé seniorky či seniory. V Praze je naopak nejmenší podíl domácností, ve kterých bydlí 5 a více členů (2,7 %). Nejvyšší zastoupení takovýchto domácností bylo jak ve Středočeském kraji (5,0 %), tak v krajích moravských – Jihomoravském (5,0 %), Zlínském (5,5 %) a kraji Vysočina (6,2 %).

Osoby hospodařící společně mohou tvořit různé typy domácností. Mohou být buď v manželském svazku (svazek de iure), nebo faktickém manželství (manželství de facto) s dětmi nebo bez dětí. Registrovaná partnerství (stav de iure) a faktická partnerství (stav de facto) tvoří osoby stejného pohlaví: V těchto svazcích se také mohou, nebo nemusí vyskytovat děti. Dalším typem hospodařících domácností jsou ty, které tvoří osamělá žena či osamělý muž spolu s dětmi. Děti mohou být závislé, nebo nezávislé. Některé osoby hospodaří

společně, ale nemají spolu příbuzenské vazby, a tvoří tak domácnost nerodinnou vícečlennou (například kamarádi společně hospodařící, nebo prarodič s vnoučaty). Hojně zastoupeným typem domácnosti v Praze je domácnost jednotlivce, kterou tvoří jedna osoba samostatně hospodařící.

Většinu domácností v Praze tvoří **jednotlivci, kteří představují 46,9 % všech domácností v Praze**. Je to nejvíce ze všech krajů i v průměru za ČR. Výrazný podíl jednotlivců měly i dva severočeské kraje (Karlovarský a Ústecký, 43,7 % a 42,3 %). 27,2 % domácností tvoří manželské páry s dětmi nebo bez dětí a více než dvakrát menší podíl (12,0 %) pak tvoří faktická manželství s dětmi nebo bez nich. Osamělé matky s dětmi představují 8,3 % domácností. Vícečlenných nerodinných domácností bylo 3,2 % (nejvíce ze všech krajů). Osamělí otcové s dětmi tvoří pak 1,4 % domácností a o něco méně je domácností párů stejného pohlaví (0,4 %). Praha je jediným krajem, kde manželské páry ať už s dětmi, nebo bez nich tvoří méně než 30 % domácností. Osamělých matek s dětmi je v Praze poměrně výrazné zastoupení (8,3 %), ale je to spolu s krajem Vysočina (8,3 %) nejméně v republice. Forma soužití ve faktických manželstvích je nejvíce rozšířená v Praze (12,0 % z domácností), ale podobně je na tom i Středočeský kraj (11,6 %) a kraje v severozápadní části ČR (cca 11 %).

Většina manželských párů v Praze je bez závislých dětí (57,0 %). Menšina – 43 % manželských párů – žilo v domácnosti se závislými dětmi. Podobně je to u faktických manželství. Většina soužití druha a družky je bez dětí (53,7 %), ale u manželských párů je podíl domácností bez dětí vyšší. S jedním závislým dítětem žije 17,7 % manželských párů a 25,7 % faktických manželství. Manželské páry žijí častěji s více dětmi, než osoby ve faktických manželstvích. Jedno dítě se vyskytuje častěji u párů žijících ve faktických manželstvích než u těch, kteří žijí v manželství. V 61,9 % rodinách s osamělou matkou žije jedno nebo více závislých dětí, u 38,1 % jsou to děti nezávislé. U 57,2 % rodin s osamělými otci je jedno nebo více dětí, ve 42,8 % případů hospodaří s osamělým otcem děti nezávislé.

Podrobnější analýza dat SLDB 2021 i dlouhodobého vývoje bude v analytické publikaci, která bude ve všech krajích vydána na konci října 2023.